

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS PILIETYBĖS PAGRINDU TEIKIANT DRAUDIMO PASLAUGAS TYRIMO

2018-03-26 Nr. (18)SN-41)SP-36

Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2018 m. vasario 9 d. gautas pareiškėjo G. P.¹ (toliau – Pareiškėjas) skundas dėl „Seesam Insurance AS Lietuvos filialas“ (toliau – Įmonė) draudimo paslaugų teikimo sąlygų. Pareiškėjo skundą Tarnybai persiuntė Lietuvos banko Priežiūros tarnyba. Pareiškėjas nurodo, jog gyvena ir dirba Vokietijoje. Ketindamas sudaryti transporto priemonių draudimo paslaugas, Pareiškėjas bandė jas įsigyti Įmonės interneto tinklalapyje www.seesam.lt esančioje elektroninėje parduotuvėje (toliau – elektroninė parduotuvė). Prieiga prie elektroninės parduotuvės pareiškėjui buvo blokuojama, kadangi buvo bandoma prisijungti iš kompiuterio turinčio „ne lietuvišką IP adresą“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta). Pareiškėjas prie elektroninės parduotuvės bandė prisijungti iš Vokietijoje esančio kompiuterio. Pareiškėjo manymu, tokie Įmonės ribojimai neatitinka „bendrųjų Europos Sąjungos ekonominės erdvės principų, o ypač laisvo paslaugų judėjimo principo, kuris suteikia teisę bet kuriam Europos Sąjungos vartotojui laisvai ir nevaržomai įsigyti paslaugas bet kurioje kitoje ES valstybėje narėje“. Įmonės veiksmai blokuojant prieigą prie elektroninės parduotuvės taikomi visiems vartotojams, bandantiems prisijungti iš ne Lietuvos Respublikos teritorijoje esančio kompiuterio, taigi ir vartotojams iš Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

¹ Pareiškėjo vardas ir pavardė Tarnybai žinomi.

Tyrimo metu Įmonė informavo Tarnybą, jog Įmonė blokuoja prieigą prie elektroninės parduotuvės vartotojams, bandantiems prisijungti iš ne Lietuvos Respublikos teritorijoje esančio kompiuterio, kadangi tai daryti Įpareigoja galiojantys teisės aktai. Įmonė pateikė duomenis, jog pagal Lietuvos banko išduotą draudimo ar perdraudimo veiklos licenciją (toliau – veiklos licencija), Įmonė vykdo draudimo ir perdraudimo veiklą Lietuvos Respublikoje. Kadangi Įmonė neturi teisės minėtą veiklą vykdyti kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse, siekdama nepažeisti teisės aktų reikalavimų bei apsaugoti vartotojus nuo galimų jų teisių pažeidimų, Įmonė taiko teritoriniu principu ribojamą prieigą prie elektroninės parduotuvės. Įmonė pabrėžia, kad nepažeisdama veiklos licencijos sąlygų, sudaro galimybes gauti draudimo paslaugų pasiūlymą bei sudaryti draudimo sutartį asmenims esantiems tuo metu ne Lietuvos Respublikos teritorijoje. Tokiu atveju į Įmonę privalu kreiptis telefonu ar elektroniniu paštu, nurodyti draudimo objektą, jo buvimo ir naudojimo vietą bei kitą draudimo sutarčiai būtiną informaciją.

2018 m. kovo 1 d. Lietuvos bankas informavo Tarnybą, jog vertinant Įmonės veiksmus nagrinėjamu atveju taikytinos Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo, nustatančio draudimo, perdraudimo, draudimo tarpininkavimo ir perdraudimo tarpininkavimo veiklą, nuostatos.

Pagal Draudimo įstatymo 12 str. 1 ir 2 dalis, draudimo ir perdraudimo įmonė turi teisę vykdyti draudimo ir perdraudimo veiklą tik turėdama priežiūros institucijos išduotą veiklos licenciją. Veiklos licencija galioja visose kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse, suteikdama teisę vykdyti draudimo ar perdraudimo veiklą įgyvendinant įsisteigimo teisę ir (ar) teisę teikti paslaugas šio skyriaus penktajame skirsnyje numatytais sąlygomis. Minėto įstatymo 68 str. 1 dalyje įtvirtinta, jog draudimo įmonė, ketinanti teikti paslaugas kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje, privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai, kartu nurodydama rizikas, dėl kurių ketinama sudaryti draudimo sutartis, ir tuo atveju, kai draudimo įmonė ketina vykdyti šio įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 10 punkte numatytos draudimo grupės (išskyrus vežėjų civilinės atsakomybės draudimą) veiklą, pateikti šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytus dokumentus (patvirtinimą, kad draudimo įmonė vykdo Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus mokumo kapitalo ir minimalaus kapitalo reikalavimus; draudimo grupių, kurių veiklą draudimo įmonė turi teisę vykdyti, sąrašą; draudimo įmonės pateiktą informaciją apie draudimo rizikas, kurias ketinama drausti, ar kitų ketinamų prisiimti įsipareigojimų pobūdį; jei draudimo įmonė ketina vykdyti šio įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 10 punkte numatytos draudimo grupės (išskyrus vežėjų civilinės atsakomybės draudimą) veiklą – dokumentus, kuriais įrodoma, kad draudimo įmonė yra šios Europos ekonominės erdvės valstybės nacionalinio draudikų biuro ir garantinio išdo narė ir kad pretenzijoms nagrinėti yra paskyrusi atstovą, kuriam suteikti pakankami įgaliojimai, šio atstovo vardą, pavardę ir adresą.). Informacija ir dokumentai privalo būti pateikti lietuvių ir anglų kalbomis bei kitos Europos ekonominės erdvės valstybės valstybine kalba

arba viena iš valstybinių kalbų, kai pagal kitos Europos ekonominės erdvės valstybės teisės aktus šiai Europos ekonominės erdvės valstybės priežiūros institucijai visi dokumentai privalo būti pateikiami tos Europos ekonominės erdvės valstybės valstybine kalba arba viena iš valstybinių kalbų. Tik gavusi priežiūros institucijos informaciją ir įvykdžiusi kitas sąlygas, nustatytas kitos Europos ekonominės erdvės valstybės teisės aktuose, turi teisę pradėti teikti paslaugas kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar Įmonė, nesuteikdama galimybės prisijungti prie elektroninės parduotuvės iš kompiuterių esančių ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, taigi taikydama šį apribojimą bandant prisijungti prie elektroninės parduotuvės ir iš Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių, nepažeidė Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 punkto reikalavimų, įpareigojančių prekių pardavėją, gamintoją ar paslaugų teikėją, įgyvendinant lygias galimybes, nepaisant *inter alia* pilietybės, visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu, ir taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 6 str. 6 dalį, pilietybė, tai Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių piliečių ir jų šeimos narių pilietybė.

Pažymėtina, kad Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB „Dėl paslaugų vidaus rinkoje“ (toliau– Paslaugų direktyva), kurios tikslas – užtikrinti laisvą paslaugų judėjimą Europos Sąjungoje ir draudžiančios paslaugų gavėjams taikyti diskriminacinius reikalavimus, susijusius su jų pilietybe arba gyvenamąja vieta, nuostatos netaikomos finansinėms paslaugoms, tokiomis kaip, bankų, kreditavimo, draudimo ir perdraudimo, profesinių ar asmeninių pensijų, vertybinių popierių, investicijų, fondų, mokėjimo ir investavimo konsultacijų paslaugoms, įskaitant Direktyvos 2006/48/EB I priede išvardytas paslaugas (2 str. 2 d. b) punktas). Analogiška išlyga, numatanti jog paslaugų teikėjams numatytos pareigos netaikytinos *inter alia* draudimo ir perdraudimo paslaugų teikėjams, įtvirtinta ir Paslaugų direktyvą įgyvendinančiame Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme (1 str. 3 d. 2 punktas). Konstatuotina, jog Pareiškėjo prielaida, kad Įmonės ribojimai prisijungiant prie elektroninės parduotuvės neatitinka „bendrujų Europos Sąjungos ekonominės erdvės principų, o ypač laisvo paslaugų judėjimo principo, kuris suteikia teisę bet kuriam

Europos Sąjungos vartotojui laisvai ir nevaržomai įsigyti paslaugas bet kurioje kitoje ES valstybėje narėje“, laikytina nepagrįsta. Nagrinėjamu atveju draudimo sutarties šalių santykiams taikytinas specialiajame, Draudimo įstatyme įtvirtintas teisinis reglamentavimas.

Tyrimo metu nustatyta, jog Įmonė, pagal Lietuvos banko išduotą veiklos licenciją, vykdo draudimo ir perdraudimo veiklą tik Lietuvos Respublikoje. Kadangi pagal Draudimo įstatyme nustatytus reikalavimus Įmonė neturi teisės minėtą veiklą vykdyti kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse, Įmonė taiko teritoriniu principu ribojamą prieigą prie elektroninės parduotuvės – prieiga suteikiama tik jungiantis iš Lietuvos Respublikoje esančių kompiuterių. Pabrėžtina, jog Įmonė, nepažeisdama veiklos licencijos sąlygų, sudaro galimybes gauti draudimo paslaugas ir asmenims esantiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje. Tokiu atveju į Įmonę privalu kreiptis telefonu ar elektroniniu paštu, nurodant draudimo sutarties sudarymui būtiną informaciją.

Konstatuotina, jog Įmonė teikdama draudimo paslaugas nepažeidė Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 punkto reikalavimų.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 14 str., 29 str. 2 d. 5 p.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Pripažinti skundą nepagrįstu nepasitvirtinus galimiems pažeidimams.
2. Su sprendimu supažindinti Pareiškėją, Įmonę ir Lietuvos banką.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) arba apygardos administraciniam teismui.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė